

PERIODE REKENEN

De bespreking van deze periodevoorbereiding vind je op <http://www.cielen.eu/bespreking-1e-klas-1e-rekenperiode-MM.pdf>

Doelenlijst

1. Getallen

- De kwaliteit van een getal beleven (1 tot 12). Wij gaan uit van de totaliteit en zoeken een beeld van bv. de éénheid: de zon
- De Romeinse en Arabische cijfers tot XII aanleren, inoefenen en rangorde beleven.

2. Tellen

- Ritmisch vooruit tellen tot 24 en terug (begeleid door klappen, lopen, springen)
- Leren tellen vanuit liedjes (bv. de groene potjes in een glazen kast)

3. Bewerkingen en begrippen

- Lopen en tellen met accent op 2 en 3.
- Tellen en leggen van hoeveelheden met concreet materiaal (mondeling, Romeins, schrijfwijze, turven, dobbelsteenbeelden)
- Verwerven van auditief en visueel getalbeeld
- Hoofdrekenen tot 12 met concreet materiaal.
- Ritmisch tellen tot 100
- Schatten: van passen en hoeveelheden onder de 10.
- Inoefenen wiskundige woordenschat: voor/achter, eerst/laatst/middelste, meer/minder/evenveel, gelijk/ongelijk, ver weg/dichtbij
- Inoefenen wiskundige woordenschat kort/lang/breed/dun/meeste /minste/minder/meer...
- Splitsen tot 5

Evaluatie

- Kunnen tellen tot 24 en terug
 - Splitsen tot 5
 - Romeinse cijfers herkennen en benoemen
-

Vooraf: rekenhoek inrichten

Materiaal: 6 rekenabouters, eikeltjes, houten paddenstoelen, kastanjes, egeltjes...

Datum	Maandag
Muziek	Opmaat + ochtendritueel + welke dag/maand/seizoen zijn we? Onthaalgesprek: vertellen over het weekend (met vertelsteen) Kaartjes (?, !) introduceren, mss eerst ?
Periode: rekenen	Gesprekje over rekenen “Wie kent een groot getal?” “Wie kent het grootste getal?”

	<p>(Eigenlijk komen alle getallen uit het getal 1, dit toon ik met een takje: alle kinderen een takje om in zoveel mogelijk stukjes te breken.) Om te rekenen, moeten we goed kunnen tellen!</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ We gaan tellen, elk om beurt een hoger getal ▪ Klassikaal tellen ▪ Tot 10-figuren komen, tellen tot 10. (verhaal over de getallenboer die zijn getallen kwijt is) ▪ (de volgende opdrachten voeren de kinderen traag uit en ze leren in het zelfde ritme te stappen. Dit doen we in de bewegingsruimte naast de klas.) ▪ Stappen tot 5 en terug ▪ Stappen tot 10 en terug ▪ Stappen als kapitein Houten Poot (2) ▪ Stappen als een boer die een zak zeult (3) ▪ Stappen als een danser die oefent (4) ▪ Luid stappen als reuzen ▪ Stil stappen als kabouters ▪ Lied: de koning gaat marcheren...
<p>Periode: rekenen</p>	<p>Wat is 1, altijd en overal? Nieuw schrift uitdelen: het fiere Romeinse cijfer I en het Arabische cijfer 1 Ik teken iets dat bestaat uit I aan het bord, de leerlingen tekenen mij na in hun nieuw rekenschrift.</p>
<p>Periode: rekenen</p>	<p><u>evenveel</u> Ik ga met de leerlingen rond een demonstratietafel staan. Daarop liggen een vel papier en een stift.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ik geef een kind de volgende opdracht: neem 2 rekenkabouters. Geef elke rekenkabouter een kastanje. De leerlingen verwoorden: “Er is voor elke rekenkabouter een kastanje. Er zijn evenveel rekenkabouters als potloden en evenveel potloden als rekenkabouters. ▪ Ik leg de rekenkabouters en de kastanjes uiteen. “Zijn er nu evenveel?” Ik teken telkens een lijn van een kastanje naar een rekenkabouter, zodat de lln de één-één-relatie zien. ▪ Ik leg alles weg, ik draai het papier om en geef de volgende opdracht: neem 3 dennenappels. Neem evenveel rekenkabouters en leg alles op het papier. Ik teken weer de één-éénrelatie. Ik laat ook hier besluiten dat er evenveel rekenkabouters als dennenappels zijn. ▪ Ik vorm twee groepjes met evenveel kinderen. In welk groepje staan de meeste kinderen? Hoe kunnen we dat controleren? Ik laat de kinderen een strategie zoeken (met krijgt een lijn op de vloer tekenen, per 2 een hand geven, per 2 plaatsen...) “Er zijn in elke groep evenveel kinderen, want...” <p>Niet evenveel, meer, minder</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ik vorm 2 nieuwe groepjes, nu met in de ene groep een leerling meer dan in de andere. Ik laat op dezelfde manier als hiervoor vaststellen dat er nu niet evenveel kinderen in elke groep zijn. “In de groep van X zijn er meer kinderen:

	<p>er is 1 kind meer. In de groep van Y zijn er 2 kindjes minder dan in die van groep X.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ik neem een nieuw vel papier. Maak op de tafel twee stapeltjes schriften (max. 6) Zijn er evenveel schriften in de twee stapeltjes? Hoe kunnen we dat controleren? De leerlingen vergelijken door de stapels open te leggen, de één-één-relatie te tekenen en te verwoorden met 'evenveel – niet evenveel – meer – minder) <p>Meest, minst</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vanuit de vergelijking van de stapels schriften stellen de kinderen vast dat in de ene stapel de minste schriften liggen en in de andere de meeste. <p>De kinderen gaan op hun plaats</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ik toon 5 rekenabouters en 3 paddenstoelen aan het bord. Zijn er evenveel? Ik laat een leerling de één-één-relatie tekenen. Waarvan zijn er het meest/minst? <p>Extra Verkleedkoffer: Neem 3 hoeden, neem dan evenveel broeken. 2 mutsen voor evenveel kinderen...</p>
--	--

Datum	Dinsdag
Opmaat	<p>Organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De kinderen staan in cirkel (op de kroontjes) <p>Verloop</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ochtendlied 'Zie de zon' ▪ Ochtendspreuk ▪ Tijdsbesef: "Wie weet er welke dag/seizoen we zijn" ▪ "Wat hebben we gisteren geleerd in de lessen Rekenen?" ▪ Spreuk voor de opmaat <p>We horen bij elkaar (handen geven en stap voorwaarts) We blijven bij elkaar (stap achteruit) We leven met elkander (de handen op en neer bewegen en losmaken)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liedje: 1, 2, 3, 4 hoedje van papier (1, 2, 3 en 4 uitbeelden met de vingers) ▪ Ritme voorklappen en naklappen ▪ Liedje: krokodil herhalen + de koning gaat marcheren
Periode: rekenen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ In stilte tellen behalve de 10-tallen. <p>In kring, volgende stapoefeningen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tot 5 en terug, tot 10 en terug, tot 12 en terug ▪ Pittenzakjes: doorgeven op ritme van 2 <p>Terug op de plaats</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoeveel vingers toon ik? ▪ Toon met je vingers hoeveel klappen je hoorde.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toon evenveel vingers als ik (ook 6, 7, 8, 9 en 10) ▪ Wat is het meeste: ... of ... (met vingers) ▪ Wat is het minst: ... of ... (met vingers) ▪ Op volgorde gaan staan van minst naar meest, met kastanjenoten (in 2 groepjes van 5)
Periode: rekenen	<p>Tellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tonen met vingers hoeveel klappen er gehoord werden. (2; 4; 3;..., maar ook 2 + 2; 3 +2; 3 +1) ▪ Met pittenzakken doorgeven: 2 – 4 – 6 – 8 – 10 en terug Met pittenzakken doorgeven: 2 – 4 – 6... tot 24 <p>Staaftjes leggen, neem het grootste staaftje, neem het kleinste staaftje... leg ze van klein naar groot, per kleur verzamelen...</p>
Periode: rekenen	<p>Wat is 2, altijd en overal? Het fiere Romeinse cijfer II en het Arabische cijfer 2 worden aangebracht. Ik teken iets dat bestaat uit II aan het bord, de leerlingen tekenen mij na in hun nieuw rekschrift.</p>
Datum	woensdag
Opmaat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ochtendritueel ▪ Jan en piet gaan dansen... ▪ Wip wap waaier ▪ 5 monkeys ▪ Telliedje: muisjes oefenen ▪ Terugtellen ▪ Liedje: 1, 2, 3, 4 hoedje van papier (1, 2, 3 en 4 uitbeelden met de vingers)
Periode rekenen	<p>Ik plaats 2 schooltassen vooraan in de klas. Tas 1 is groter dan tas 2. “Wie weet iets over de grootte van deze tassen?” Tas 1... is groter dan ... tas 2 Tas 2 ... is kleiner dan ... tas 1 Ik vergelijk de grootte van de kinderen Ik vergelijk de lengte van stokken, latten, e.d. vergelijken. Ook de volgende verwoordingen komen aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Breed, breder, breedst ▪ Hoog, hoger, hoogst ▪ Laag, lager, laagst ▪ Even lang, even hoog... <p>De leerlingen werken per 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lengte van krijtjes vergelijken (langer, korter) ▪ Grootte van boeken vergelijken (groter, kleiner) ▪ Breedte van boeken vergelijken (breder, dunner) <p>Verwerking met blokken Ik toon een toren vooraan in de klas. De kinderen moeten een hogere/lagere / even hoge toren bouwen</p>
Periode rekenen	<p>Wat is 3, altijd en overal? Het fiere Romeinse cijfer III en het Arabische cijfer 3 worden aangebracht. Ik teken iets dat bestaat uit III aan het bord, de leerlingen tekenen mij na in hun nieuw rekschrift.</p>

Datum	donderdag
Opmaat	<p>Ochtendritueel Lied herhalen: Sint-Michaël Stappen tot 5 en terug Stappen tot 10 en terug Stappen tot 12 en terug (luid stappen als reuzen/kabouters/kapitein Houten Poot/ boer die een zak zeult/danser die oefent) Ritmes naklappen (1 leerling doet voor, andere leerling doet na)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liedje: 1, 2, 3, 4 hoedje van papier (1, 2, 3 en 4 uitbeelden met de vingers) <p>Rik-ke tik (klap, klap, stamp tijdens het versje!) Gaat het weer Weer een drup Valt er neer Op mijn neus Op mijn mond Op mijn jas In de plas</p> <p>7 muisjes op een rij Zeven muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer Een kreeg buikpijn en lustte niets meer.</p> <p>Zes muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer Een kreeg tandpijn en lustte niets meer.</p> <p>Vijf muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer Een kreeg oorpijn en lustte niets meer.</p> <p>Vier muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer Een kreeg rugpijn en lustte niets meer.</p> <p>Drie muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer Een kreeg hoofdpijn en lustte niets meer.</p> <p>Twee muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer Een kreeg bipspijn en lustte niets meer</p>

	<p>Eén muisje heel alleen Sabbelde op zijn grote teen Wat een strop, wat een strop Alle rijstebrij was op !</p>
Periode rekenen	<p>Ik toon een gevulde boekentas aan de kinderen. Ik vertel erbij dat je zo veel wou meebrengen naar school dat alles er maar net in raakte. Mijn boekentas was net groot genoeg. Maar wat is hij zwaar!</p> <p>Beschrijven Ik laat een leerling iets uit de boekentas nemen en het beschrijven. Ik stimuleer daarbij het gebruik van de kwalitatieve eigenschappen, bv. “Dit is een groot boek. Het is dun en het heeft een harde kaft.” Het voorwerp wordt daarna op de demonstratietafel gelegd.</p> <p>Classificeren Als de boekentas leeg is, komen de kinderen rond de tafel staan. Ik vraag ze de voorwerpen te sorteren. Bv. alle boeken bij elkaar. Ik laat ze altijd goed hun keuze verwoorden.</p> <p>Seriëren Ik laat nu de kleurpotloden rangschikken van lang naar kort. Ik laat de kinderen ook hier goed verwoorden hoe ze te werk gaan. De overige voorwerpen rangschik ik volgens een bepaald kenmerk: bv. kleur, gewicht...</p> <p>Individuele verwerking bij hun bank met de kaartjes</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Maak een stapeltje per soort: de potloden bij de potloden ▪ Leg de kaartjes met de potloden van kort naar lang. ▪ Leg de kaartjes met de kasten van hoog naar laag. ▪ Leg de kaartjes met de boekentassen van klein naar groot. ▪ Leg de kaartjes met de stiften van dik naar dun. ▪ Leg de kaartjes met de kasten van breed naar smal. <p>Differentiatie i.p.v. met de kaartjes te werken, werken we met concreet materiaal.</p> <p>Raadseltjes: Wat ben ik?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Als ik nieuw ben, ben ik het langst. Als de meester met mij schrijft, word ik korter en korter. Ik ben meestal wit, maar je vindt me ook in verschillende andere kleuren. (krijt) ▪ Ik ben plat en klein. Als je lucht in mij blaast, word ik groot en rond. (een ballon) ▪ Ik zit op een rol en als je aan me trekt, word ik ontzettend lang. Je gebruikt me een paar keer per dag. Ik woon in het kleinste kamertje in huis of op school (toiletpapier) <p>“Wie kent er nog een raadseltje?”</p>
vertelstof	Verhaal waar 4 in voorkomt
Periode	Wat is 4, altijd en overal?

rekenen	Het fiere Romeinse cijfer IIII en het Arabische cijfer 4 worden aangebracht. Ik teken iets dat bestaat uit IIII aan het bord, de leerlingen tekenen mij na in hun nieuw rekenschrift
Periode rekenen	<p>De hoeveelheid hangt niet af van de plaats van de dingen</p> <p>Ik zet in één rij de kinderen ver uit elkaar, zodat de twee rijen niet meer even lang zijn. Ik controleer de antwoorden. De kinderen stellen vast dat in twee niet even lange rijen toch evenveel kinderen staan. Ik laat hen met eigen woorden verwoorden.</p> <p>Ik ga rond de demonstratietafel staan.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ik leg 6 linialen op het vel op de tekening. Zijn het evenveel, minder of meer linialen? Ik controleer de antwoorden. Ik laat een kind de één-één-relatie tekenen. ▪ Ik geef een aantal kinderen elk 6 blokjes en laat hen manieren bedenken om die hoeveelheid mooi te schikken. Ik bespreek de varianten. Ik laat hen verwoorden hoe de blokjes geschikt zijn (op een rij, in een groep, op twee rijen...) Besluit: na het herschikken blijft het aantal blokjes gelijk. <p>De hoeveelheid hangt niet af van de plaats van de dingen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ik bouw een toren met 4 grote blokken en een kleinere toren met 6 kleine blokken. Waar zijn de meeste blokken? Ik laat de kinderen hun antwoord verantwoorden. Ik maak eventueel de één-één-relatie door de torens af te breken en lijnen te trekken. ▪ Ik maak een stapel van 3 dikke boeken en 3 dunne boeken. Waar liggen de meeste/minste boeken? <p>De hoeveelheid hangt niet af van de aard van de dingen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ik leg een stapeltje schriften en evenveel potloden op de tafel. Zijn er evenveel/meer/minder? <p>Extra:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ik verdeel een fles water over enkele glazen. Is er nu evenveel/meer/minder water?

Datum	vrijdag
Muziek	Ochtendritueel en zingen met alle lagere klassen
Periode rekenen	<p>Schipper mag ik overvaren De schipper bepaalt wie naar de overkant mag. Wie niet aan de criteria van de schipper beantwoordt, mag door de schipper aangetikt worden.</p> <p>Criteria zouden kunnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wie een trui draagt, mag over ▪ Wie een rode trui draagt, mag over ▪ Wie vijf vingers toont, mag over <p>Na elke spelbeurt vormen de leerlingen groepjes. Zij geven elkaar de hand. Zij verwoorden. Bv. Ik draag een rode trui. Ik behoor tot het groepje van kinderen met rode</p>

	<p>truien...</p> <p>Spel: ik werp met de dobbelsteen en de kinderen moeten groepjes vormen met het juiste aantal.</p>
vertelstof	Verhaal waar 5 in voorkomt
Periode rekenen	<p>Wat is 5, altijd en overal?</p> <p>Het fiere Romeinse cijfer V en het Arabische cijfer 5 worden aangebracht. Ik teken iets dat bestaat uit V aan het bord, de leerlingen tekenen mij na in hun nieuw rekenschrift</p>
Periode rekenen	<p>Kinderen hebben eikeltjes of kastanjes meegebracht.</p> <p>Ieder kind heeft 10 eikeltjes → welke sommen kunnen we hiermee maken? (op “matje” tegen het weggrollen) (Alle kinderen leggen een som en benoemen deze)</p> <p>We onderzoeken 5 eikeltjes</p> <p>Bv. “leg 5 eikeltjes, neem er 3 weg, hoeveel blijven er over?”</p> <p>We werken in ons periodeschrift.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Met verschillende sommen / Titel= 5 eikeltjes in het gras ▪ Een tekening met daarin sommen verstoep van 5

Maandag = vrije dag

Datum	Dinsdag
Opmaat	<p>Organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De kinderen staan in cirkel (op de stippen) <p>Verloop</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ochtendlied ‘Zie de zon’ ▪ Ochtendspreuk ▪ Tijdsbesef: “Wie weet er welke dag/seizoen we zijn” ▪ “Wat hebben we gisteren geleerd in de lessen Rekenen?” ▪ Spreuk voor de opmaat <p>We horen bij elkaar (handen geven en stap voorwaarts)</p> <p>We blijven bij elkaar (stap achteruit)</p> <p>We leven met elkander (de handen op en neer bewegen en losmaken)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liedje: 1, 2, 3, 4 hoedje van papier (1, 2, 3 en 4 uitbeelden met de vingers) ▪ Ritme voorklappen en naklappen <ul style="list-style-type: none"> ▪ In stilte tellen behalve de 10-tallen. <p>In kring, volgende stapoefeningen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tot 5 en terug, tot 10 en terug, tot 12 en terug ▪ Pittenzakjes: doorgeven op ritme van 2 <p>Terug op de plaats</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoeveel vingers toont de meester? ▪ Toon met je vingers hoeveel klappen je hoorde. ▪ Toon evenveel vingers als de meester (ook 6, 7, 8, 9 en 10) ▪ Wat is het meeste: ... of ... (met vingers) ▪ Wat is het minst: ... of ... (met vingers) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Op volgorde gaan staan van minst naar meest, met kastanjes (in 2 groepjes van 5) ▪ Shake shake the appletree
Periode: rekenen	Ik verdeel de volgende voorwerpen onder de kinderen (1 voorwerp per kind): boeken van verschillende dikte en grootte.

	<p>Touwen van verschillende grootte en lengte en penselen van verschillende lengte en dikte. Ik laat de kinderen die een gelijksoortig voorwerp gekregen hebben een groepje vormen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wie heeft het grootste/dikste/kleinste/dunste boek? Wie heeft het langste/kortste/dikste/dunste touw? Wie heeft het ... penseel? ▪ Ik wijs een kind aan en laat het zijn voorwerp situeren t.o.v. de andere voorwerpen in zijn groep. Bv. "Mijn boek is dikker dan het boek van Marie, maar dunner dan dat van Sam. ▪ Ik herhaal dit een aantal keer zodat de taalzwakkere kinderen ook aanbod komen. ▪ Welk voorwerp is het dikst/kleinst van allemaal? <p>De positie van voorwerpen t.o.v. zichzelf bepalen. Ik geef opdracht als:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Houd je voorwerp boven je hoofd. ▪ Leg het op de bank achter je. ▪ Geef het aan het kind dat rechts van jou zit? Wie kan dit niet doen? <p>Demonstratie (daarna per 2) Ik laat een kind de ogen sluiten en leg een krijtje in zijn buurt. Een ander kind probeert de positie van het krijtje te beschrijven, zodat het kind met de ogen dicht het kan vinden.</p> <p>Ik laat enkele kinderen hun plaats in de klas beschrijven. "Als je thuis wilt vertellen waar je in de klas zit, hoe zou je dit dan doen?"</p> <p>"Als je thuis wilt vertellen waar het bed staat in de klas, hoe zou je dat dan doen?"</p> <p>Opdracht in hun periodeschrift. Ik zeg wat zij moeten tekenen. Tekenen in de linkerhoek een 6, teken 2 rekenkabouters in het midden van jouw blad...)</p>
Periode rekenen	<p>Wat is 5, altijd en overal? Het fiere Romeinse cijfer V en het Arabische cijfer 5 worden aangebracht. Ik teken iets dat bestaat uit V aan het bord, de leerlingen tekenen mij na in hun nieuw rekenschrift</p>

Datum	Woensdag
Muziek	<p>Organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De kinderen zitten in de cirkel (op de kroontjes) <p>Verloop</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ochtendritueel ▪ Vingerversje <p>Naar bed, naar bed, Zei Duimelot;</p>

	<p>Eerst nog wat eten, Zei likkepot; Waar zal ik het halen? Vroeg Lange Jan: Uit grootvaders kastje; Zei Ringeling Dat zal ik verklappen, Zei 't kleine ding.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liedje: ... ▪ Wip wap waaier <p>Jan en Frans gaan dansen...</p>
Vertelstof + rekenperiode	<p>Sprookje: de kabouters Vanuit dit verhaal wordt de rekenkabouter aangebracht. Rekenkabouter → eikeltjes Concreet materiaal: iedereen 4 eikeltjes. demonstratietafel Schematisch: op het bord Verwerking: in hun periodeschrift. (tekening de*kabouter* vindt*4*eikeltjes)</p> <p>00 + 00 = 0000 0 + 000 = 0000 000 + 0 = 0000</p> <p>Klaar? schema volgen aan het bord</p> <p>Verder werken aan de tekening: de boze reus werd een lieve reus</p> <p>Verder werken aan hun parachute</p>
Periode rekenen	<p>Wat is 5, altijd en overal? Het fiere Romeinse cijfer V en het Arabische cijfer 5 worden aangebracht. Ik teken iets dat bestaat uit V aan het bord, de leerlingen tekenen mij na in hun nieuw rekenschrift</p>
Periode rekenen	<p>Kinderen hebben eikeltjes of kastanjes meegebracht Ieder kind heeft 5 eikeltjes → welke sommen kunnen we hiermee maken? (op “matje” tegen het wegrollen) (Alle kinderen leggen een som en benoemen deze) We onderzoeken 5 eikeltjes Bv. “leg 5 eikeltjes, neem er 3 weg, hoeveel blijven er over?” We werken in ons periodeschrift.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Met verschillende sommen / Titel= 5 eikeltjes in het gras ▪ splitsen ▪ Een tekening met daarin sommen verstopt van 5

Hier ontbreken twee lesdagen. De cijfers 6 en 7 werden daarin aangebracht.

Datum	Maandag
Muziek	Opmaat
Periode: rekenen	<p>Korte inleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zeg één meer dan de vingers die de meester toont. ▪ ... twee / één minder / twee minder... ▪ Op elkaars rug tikken ▪ Sommen met vingers van 2 handen <p>Splitsen van 0 / 1 / 2 / 3</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Klassikaal rond de demonstratietafel (concreet materiaal) ▪ Klassikaal aan het bord (schematisch - abstract) ▪ Per 2 met concreet materiaal + invullen van het werkblad ▪ Gebruik maken van de begrippen (geheel en deel) <p>Bespreking van de getallen via het werkblad 0 en 1</p>
Periode: rekenen	<p>Wat is 8, altijd en overal?</p> <p>Het fiere Romeinse cijfer VIII en het Arabische cijfer 8 worden aangebracht.</p> <p>Ik teken iets dat bestaat uit VIII aan het bord, de leerlingen tekenen mij na in hun nieuw rekenschrift</p>
Periode: rekenen	<p>Inleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Doe je linkerhand in de lucht ▪ Klap 2 keer onder je bank ▪ Doe je hand boven je hoofd ▪ De rechterbuur gaat op zijn bank staan. ▪ Je klapt 3 keer boven je bank <p>Oefenen van begrippen (tekening van een huis)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Boven / onder / links / rechts / in / alle <p>Inleiding</p> <p>Aan de demonstratietafel staan 4 groepjes van voorwerpen.</p> <p>Ik vertel kort een verhaaltje over kabouter Paulus.</p> <p>Hij wilt graag een voorraad aanmaken in zijn paddenstoel.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hij wil het groepje waar de meeste voorwerpen in liggen. ▪ Hij wil het groepje waar de minste voorwerpen in liggen. ▪ Hij wil het groepje met de voorwerpen die het lichtst wegen. ▪ Hij wil het groepje waar de voorwerpen het meest wegen. <p>(gebruikmaken van een weegschaal)</p> <p>Verwerking zie werkblad</p>

Datum	Dinsdag
Opmaat	<p>Organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De kinderen staan in cirkel <p>Verloop</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ochtendlied 'Zie de zon' ▪ Ochtendspreuk ▪ Tijdsbesef: "Wie weet er welke dag/seizoen we zijn" ▪ "Wat hebben we gisteren geleerd in de lessen Rekenen?" ▪ Spreuk voor de opmaat <p>We horen bij elkaar (handen geven en stap voorwaarts) We blijven bij elkaar (stap achteruit) We leven met elkander (de handen op en neer bewegen en losmaken)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liedje: 1, 2, 3, 4 hoedje van papier (1, 2, 3 en 4 uitbeelden met de vingers) ▪ Ritme voorklappen en naklappen ▪ Liedje: krokodil herhalen + de koning gaat marcheren <p>Spelletje: What chalk do you got? (orange – green – white – yellow)</p> <p>Vingerversje: 10 little boys can stand up straight (vingers recht en handpalmen nr elkaar) 10 little boys can make a gate (brugje maken) 10 little boys can make a ring (handen naar elkaar en pinken en duimen raken elkaar) 10 little boys can bow to the king (brugje) 10 little boys can dance all day (vingers tegen elkaar duwen) 10 little boys can hide away (achter mij)</p> <p>Tellen tot 10: Rickety, Tickety, look at me How many finger do you see?</p> <p>Vingerversje: (zingend) Five little monkeys swinging in a tree. Haha, mister crocodile, you can't catch me! (pratend) There comes mister crocodile, as quite as can be ... HAP!!! Four little monkeys etc...</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ In stilte tellen behalve de 10-tallen. <p>In kring, volgende stapoefeningen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tot 5 en terug, tot 10 en terug, tot 12 en terug ▪ Pittenzakjes: doorgeven op ritme van 2 <p>Terug op de plaats</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoeveel vingers toont de meester? ▪ Toon met je vingers hoeveel klappen je hoorde. ▪ Toon evenveel vingers als de meester (ook 6, 7, 8, 9 en 10) ▪ Wat is het meeste: ... of ... (met vingers)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wat is het minst: ... of ... (met vingers) <p>Op volgorde gaan staan van minst naar meest, met kastanjes (in 2 groepjes van 5)</p>
Periode: rekenen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De kinderen nemen 4 potloden, dat is het geheel. ▪ Ik laat hen verwoorden wat ze zien. ▪ Bv. Ik zie 4 potloden dit is het geheel. ▪ Ik leg één deeltje met drie potloden en één deeltje met 1 potlood. Dit is mijn tweede deeltje. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ik deel aan de kinderen een groot en twee kleine borden uit. ▪ Ik deel per 2 leerlingen vijf voorwerpen uit. ▪ Ik laat de kinderen de voorwerpen verdelen in de twee kleinere borden. ▪ Ik splits 5 knikkers in 4 knikkers (deel 1) en 1 knikker (deel 2) ▪ Ik maak gebruik van het splitsschema ▪ Ik noteer de resultaten van de verdeling in dit schema op het bord. ▪ Ik doe nog enkele oefeningen en noteer ze in het schema. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ik laat de kinderen per 2 oefenen. ▪ 1 leerling legt de knikkers in de 2 kleine borden ▪ De andere leerling legt de juiste kaartjes. <p>Verwoording: Samen hebben we ... voorwerpen! (het geheel) A heeft er (deel 1) en B heeft er (deel 2) Schrijf vervolgens het verdeelschema tussen de borden. Ik doe de borden weg en laat de kinderen op het verdeelschema verder werken met het materiaal.</p> <p>Splitsen waarbij één deel van de twee delen gegeven is Werk zoals hierboven maar vertrek steeds van een gegeven deel. Bv. We gaan raadseltjes oplossen. Ik vertel je twee dingen; het derde moet je zelf zoeken.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het geheel bevat 5 voorwerpen (elementen) Eén deel bevat drie voorwerpen. Hoeveel bevat het tweede deel dan? ▪ Ik laat de kinderen deze hoeveelheden op het verdeelschema leggen. ▪ Ik stimuleer hen tot het geven en zoeken van gelijkaardige opdrachten. <p>Leergesprek over het splitsen</p>
Periode: rekenen	<p>Inleiding Tellen met het versje: Vijf tenen Aan je voet, Als je vlug Je schoen uitdoet.</p> <p>Vijf vingers Aan je hand,</p>

Evenveel
Aan elke hand.

Twee lippen aan je mond
Ogen kijken rond.
Zoen.
Kussen,
Neus ertussen
Klop, klop
Wat zit er aan je kop?
Vlug bedekken,
Aan je twee oren,
Kan je hard vertrekken

Probleemstelling

Ik toon vijf potloden waarvan twee zonder punt.
De leerlingen verwoorden wat ze zien bv.
- één deel met punt en een deel zonder punt
Ik doe hetzelfde met scharen (grote en kleine)

Ik verwoord en vul samen met de leerlingen het schema in. Later zullen ze dat zelfstandig doen.

Stap 1: het geheel bevat 5 potloden.

Stap 2: het deel potloden met punt bevat er drie.

Stap 3: het andere deel (het tweede) bevat twee potloden zonder punt.

Ik laat ze het opnieuw verwoorden:

- Het geheel bevat vijf potloden.
- Het eerste deel bevat drie potloden met punt.
- Het tweede deel bevat twee potloden zonder punt.

Triowerk (toepassing)

De leerlingen werken per drie. Één van het speelt leerkracht, de andere twee zijn leerlingen. De 'leerkracht' bepaalt het geheel door een cijferkaart bovenaan het verdeelschema te leggen met daarop concreet materiaal.

Kind 1 kiest in gedachte een deel van het materiaal en toont dat door middel van een cijferkaart (cijferkaart in het schema leggen)

Kind 2 leidt daaruit af hoe groot het tweede deel is, toont dat door middel van een cijferkaart in schema) en verwoordt het hele schema.

Ter controle verdelen ze nadien het concrete materiaal ook echt.

Ik doe dit een aantal keer + rollen omwisselen

Ik gebruik een getallenlijn. Ik draai de kaartjes om, zodat de witte ervan naar de kinderen gericht is.

Ik neem nu een schaar en doe alsof ik de lijn ga doorknippen.

- Hoeveel kaartjes tel je? (5)
- Als ik hier knip, welke twee delen bekom ik dan? (bv. een deel van vier en een deel van één)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoe groot was het geheel? (5) <p>Zelfde oefening, maar met een getalbeeldkaart. Ik scheur hem door.</p> <p>De leerlingen leggen de kaartjes in de splitsdoos.</p>
Periode: rekenen	<p>Inleiding: de rekenkabouter hebben allerlei materiaal verzameld in het bos om een verjaardagstaart te maken voor 1 van hun kabouters</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 4 eikeltjes ▪ 3 blaadjes ▪ 2 kastanjes ▪ 1 vliegertje ▪ ... <p>Ik vraag aan de leerlingen: In de bostaart moeten alle bosmaterialen 6 keer in. Dus 6 eikeltjes, 6 blaadjes, 6 kastanjes... Hoeveel heeft hij er van elk nog tekort? Hoe zou je dit kunnen oplossen? (richtvraag) Ieder groepje heeft een tekenblad en een potlood Op het blad plaats je 6 stippen. Plaats nu per rij de vruchten die je hebt op een stip. Hoeveel blijven er over van elke stip?</p> <p>Groepjes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ann-Sophie en Ninya ▪ Seppe en Arthur ▪ Jules en Lieze ▪ Marga en Eva ▪ Aylin en Justien <p>Tekening periode schrift: Hoeveel heb je er nog nodig om aan 6 te raken? De leerlingen tekenen eerst 4 eikeltjes, 3 blaadjes, 2 kastanjes en 1 vliegertje. Wat ze al hebben tekenen ze eerst. Wat ze nog nodig hebben tekenen ze erbij maar met een cirkel er rond.</p>
Engels	<p>Spelletje: What chalk do you got? (orange – green – white – yellow)</p> <p>Vingerversje: 10 little boys can stand up straight (vingers recht en handpalmen nr elkaar) 10 little boys can make a gate (brugje maken) 10 little boys can make a ring (handen naar elkaar en pinken en duimen raken elkaar) 10 little boys can bow to the king (brugje) 10 little boys can dance all day (vingers tegen elkaar duwen) 10 little boys can hide away (achter mij)</p>

	<p>Tellen tot 10: Rickety, Tickety, look at me How many finger do you see?</p> <p>Vingerversje: (zingend) Five little monkeys swinging in a tree. Haha, mister crocodile, you can't catch me! (pratend) There comes mister crocodile, as quite as can be ... HAP!!! Four little monkeys etc...</p>
--	--

Woensdag: pedagogische studiedag

Datum	Donderdag
Opmaat	<p>Ochtendritueel Lied herhalen: Sint-Michaël Stappen tot 5 en terug Stappen tot 10 en terug Stappen tot 12 en terug (luid stappen als reuzen/kabouters/kapitein Houten Poot/ boer die een zak zeult/danser die oefent) Ritmes naklappen (1 lln doet voor, andere leerling doet na)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liedje: 1, 2, 3, 4 hoedje van papier (1, 2, 3 en 4 uitbeelden met de vingers) <p>Rik-ke tik (klap, klap, stamp tijdens het versje!) Gaat het weer Weer een drup Valt er neer Op mijn neus Op mijn mond Op mijn jas In de plas</p> <p>7 muisjes op een rij Zeven muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer Een kreeg buikpijn en lustte niets meer.</p> <p>Zes muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer Een kreeg tandpijn en lustte niets meer.</p> <p>Vijf muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer Een kreeg oorpijn en lustte niets meer.</p> <p>Vier muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer</p>

	<p>Een kreeg rugpijn en lustte niets meer.</p> <p>Drie muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer Een kreeg hoofdpijn en lustte niets meer.</p> <p>Twee muisjes op een rij Snoepten van de rijstebrij Steeds maar meer, steeds maar meer Een kreeg bipspijn en lustte niets meer</p> <p>Eén muisje heel alleen Sabbelde op zijn grote teen Wat een strop, wat een strop Alle rijstebrij was op !</p>
<p>Periode rekenen</p>	<p>Ik plaats 5 kinderen vooraan.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wie staat de eerste? ▪ Wie staat de laatste? ▪ Wie staat de voorlaatste? ▪ Wie staat in het midden? <p>Ik laat een opdracht uitvoeren op hun bank.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zet het potje tussen de steen en de schelp ▪ Leg de steen bovenop het potje ▪ Leg de schelp in het midden TUSSEN het potje en de kei. ▪ Zet het potje onder je stoel ▪ ... <p>Nog opdracht (maar nu tegenover zichzelf)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Leg de schelp naast je ▪ Neem schelp in je hand ▪ Leg de schelp tegen je voet ▪ Leg de schelp zo dicht bij je, dat je voet de schelp bijna raakt. ▪ Leg de schelp nu verder weg ▪ Leg de schelp op je hoofd ▪ Leg je schelp onder je voet, maar breek ze niet. <p>Na iedere opdracht stel ik gerichte vragen zodat de leerlingen de bedoelde woordenschat passend gebruiken.</p> <p>Partnerwerk. De leerlingen geven opdrachten per 2 met de schelp</p> <p>Spel: Ik maak een grote kring. Één kind stapt rond met een schelp in de hand. De andere kinderen zingen 'schelpje leggen, niemand zeggen...' Als het lied gezongen is, blijft het kind staan en legt de schelp op een willekeurige plaats bij een ander kind, dat op zijn beurt moet verwoorden waar de schelp ligt.</p>

	<p>Ik teken een sportraam aan het bord (met 3 apen)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Plaats de aap met de gele bol helemaal bovenaan. ▪ Plaats de aap met de groene bol helemaal onderaan. ▪ De aap zonder bol plaats je in het midden, er tussen. <p>Richtvragen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Welke sport (trede) heeft de aap met de gele bol vast? (de bovenste) ▪ ...
vertelstof	De bruiloft van vrouw vos (vos met negen staarten)
Periode rekenen	<p>Wat is 9, altijd en overal?</p> <p>Het fiere Romeinse cijfer VIII en het Arabische cijfer 9 worden aangebracht. Ik teken iets dat bestaat uit VIII aan het bord, de leerlingen tekenen mij na in hun nieuw rekenschrift</p>
Periode rekenen	LVS toets afnemen

Datum	Vrijdag
Muziek	Ochtendritueel
Periode rekenen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zeg één meer dan de vingers die de meester toont. ▪ ... twee / één minder / twee minder... ▪ Op elkaars rug tikken ▪ Sommen met vingers van 2 handen <p>Splitsen van 5 / 6 / 7</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Klassikaal rond de demonstratietafel (concreet materiaal) ▪ Klassikaal aan het bord (schematisch - abstract) ▪ Per 2 met concreet materiaal + invullen van het werkblad ▪ Gebruik maken van de begrippen (geheel en deel) <p>Bespreking van de getallen via het werkblad 5 / 6 en 7</p>
vertelstof	De prinses die maar wou trouwen met de prins als ze wist wat X betekende.
Periode rekenen	<p>Wat is 10, altijd en overal?</p> <p>Het fiere Romeinse cijfer X en het Arabische cijfer 10 worden aangebracht. Ik teken iets dat bestaat uit X aan het bord, de leerlingen tekenen mij na in hun nieuw rekenschrift</p>
Periode rekenen	Oefening met getallenassen